

Сухбатдошларимиз — Тошкентдаги 64-мактабнинг 11-банк лицей синфи ўқувчилари Гулнора ФАЙЗИЕВА, Дурдона НУРМУХАММЕДОВА, Бахтиёр АХМЕДОВ, Одила ЮСУПОВ ҳамда уларнинг синф раҳбари Мархабоҳон КАРИМБОВЕВА. Уларнинг келажак ҳаёт йўллари алақачон танаб, мақсад сарфини талаблаган ўқувчиларнинг баъзилари бу йилги кўрсаткичларини мушоҳада қилиб, фикр-мулоҳазаларидан кўнрада умид гуллари барқ уриб очилди.

Мухбир: Қизлар, йилнинг сизлар мактабнинг махсус лицей синфидан ўқийсизлар. Бу синф бошқаларидан қай жиҳатлари билан ажралиб туради? Шунинг аввало уларнинг шарҳлар берилар.

Б. Ахмедов: Синфимиз «Еш банкирлар лицей синфи» деб аталади. Номидан ҳам кўриниб турибдики, бу синфда келажакда банкчи бўлишни, шу соҳада ишлаганини ният қилган иқтисодий ўқувчилар татлим олади. Уқибганимизда фарқ шуки, бошқа оқий синфлардан фарқи уларроқ, бизга иқтисод фанига оид қўшимча дарслар уқилади.

Мухбир: Иқтисод фанининг ўқитилиши янги даражада татлим жараёнидаги муҳим ўзгаришлардан биттаси. Сизнинг махсус синфингизда айни фанининг моҳияти қандай? Нимага асосланган ўқитилади?

Г. Файзиева: Банк соҳасида ишлайдиган мутахассислар бу фан асосларини чуқур билишлари керак. Биз у республикамиз иқтисодиётининг унинг бошқа давлатлар иқтисодиётидан фарқи, шу билан бирга, ривожланган мамлакатлар иқтисодиётининг узига хосликларини ҳам ўрганамиз.

О. Юсупов: Банк бошқаруви узига хосликларини, нозик сирларидан ҳам воқиф бўламан.

Б. Ахмедов: Банк бошқаруви йўллари, усуллари, менежмент, маркетинг, жаҳон иқтисодиёти уқитилади. Бизга оқий инглиз тили дарслари билан бирга, махсус инглиз тили дарслари ҳам уқитилади. Бу дарсларда асосан банк ҳаётига оид сузлар, иборалар, мулоқот ургатилади. Ўзбекистонимиз жаҳон ҳамжамиятига юз тутаётган экан, иқтисодий соҳасида жаҳон билан инглиз тилида таллашамиз.

Мухбир: Бу синфда олган билимларингиз келажак мутахассисликларингизни эгаллаш йўлидаги дастлабки қадам, шундайми? Мақсада эришиш учун ҳаля узи уқиб, ўрганиш керак...

Сизлар мана шу ўқувчиларнинг таллаган соҳанинг моҳиятини, аҳамиятини қандай ҳис қиласизлар?

Б. Ахмедов: Республикамаиз мустақил бўлганига олти йил тулган йўқ. Бу тарих учун жуда кичика вақт. Лекин мамлакатимиз дунё ривожланган давлатлар каторига қўшилиётган экан, бу уқиб ишларда бизнинг ҳам ҳиссамиз бўлиши керак.

Иккинчидан, собиқ совет тузуми даврида ўқувчилар учун ҳеч қачон бунақа шароитлар яратилмаган. Бу имкониятларнинг қалғани эганимиз керак.

М. Каримбовева: Мен мана шу синфнинг раҳбариман. Замон ташвири, ўқувчиларнинг иқтидорини, қизиқишларини ҳисобга олиб синф раҳбарлигида банк синфларининг очилиши кичика фурсатда яхши самараларни кўрсатди. Синфда 22 та ўқувчи уқийди. Улар 95-96 ўқув йилида математика, география, она тили, адабиёт, чет тили фанларидан уқтилган тест сновлари натижалари буйича ушбу синфга қабул қилинган. Болалар ҳақиқатан ҳам иқтидорли эканликларини кейинги уқиб жараёни курсатмоқда, уларнинг асосий фанларга ҳам,

та ташрифи мактаб давранидоқ бошланмоқда. Утган йили иқтидорли ўқувчилар Буюк Британияга бориб, 20 кун мобайнида уша ерда яшаб, уларнинг мактабларида татлим олиб келдилар. Мактабимизни тугатган Музаффар Кароматов айни кунларда Америка Қўшма Штатларида уқияпти.

Мухбир: Музаффар билан ҳозир ҳам алоқаларингиз борми?

М. Каримбовева: Ҳа, хат келиб туради. Янги йил олдилан ҳам, баҳор байрами арафасида ҳам табриқномалар оқиди. Уқиблари, ишлари яхши — бунга ота-онаси билан боҳамис.

Худо хоҳласа, мана шундай ўқувчиларимиз сонини йилдан-йилга кўпайиб боради.

Мухбир: Мамлакатимизнинг келажак айни кунларда институтларда, мактабларда татлим тариқлаштириш йўлида нечоғли боғлиқ эканлигини ҳис қиласизлар керак. Қандай фикрдасиз, синфингизда ўқитилган ҳамма болалар

ри билан муносабати, операциаларини ўрганамиз. Б. Ахмедов: Утгақ йили мактабни битирган ақаларимиз, опаларимиз — мана шу банк синфининг биринчи қадирдоғлари — эзи татлим пайтида бир ой мобайнида банкда ишлашди, уларни ҳақиқий банкчилардай ҳис қилишди. Лекин биз банкда ишламаган бўлсак ҳам тез-тез бориб тураман. Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкда, республика банк ва моллия марказида қўрилганларимиз, олган назарий билимларимизни муштақамлашга ердан беради.

Мухбир: Таллаган йўлингиз уқиб, ўрганиш борасида жадидиёт, катта меҳнат, изаниш талаб қилади. Тегибдиларингиз ичидан, ҳаттоки сизлардан кичкиналар орасида ҳам бозорга аралишиб кетганлар жуда кўп. Кимлар майда савдо билан, кимлар... Хуллас, улар алақачон пул топа бошлаганлар...

О. Юсупов: Мен фикрингизни ақламан. Ушундай ишлар ҳозир ҳақиқатан ҳам яхши яшаётган, мумай пул

тини яна ҳам юксалтиришга ердан берсалар, ажабмас. Д. Нурмухаммедова: Орузта айб йўқ, дейишди. Ҳозир банк лицей синфида уқитилган эканмиз, келажакда уш соҳасини яхши билган кадрлар сифатида чет мамлакатларда ҳам Ўзбекистонимизнинг қанчалар буюк давлат эканлигини курсатганимиз келадди.

Мухбир: Энди... чет элда ўз Ватани шарафини юксалтириш учун маълум бир соҳанинг мутахассиси бўлишингизни узи камал қилади. Ўзбекистоннинг муносив фарзанди бўлиш учун қандай фазилатларини инсон ўзида мужассамлаштириши керак, деб ўйлайсизлар?

Д. Нурмухаммедова: «Ҳадис»ларда ҳам «Ватанни севмоқ иймондандир!» — деб айтилган. Мен истардимки, Ўзбекистон фарзандлари қаерда бўлсалар, Ватанга юксак муҳаббат, эътиқоди билан ажралиб туришлар.

О. Юсупов: Ҳалоллик, поклик бизни қўллаб-қувватлайди.

Г. Файзиева: Яхши фазилатларга эга одам ҳар жиҳатдан яхши мутахассис бўлиши мумкин. Ҳалол, пок одам узи ишда елгон, айдон бўлишига йўл қўймайди. Шунингдек, Ватани номига доғ туширишни узига ор деб билган мутахассис ҳам қаерда бўлмасин, виждонан ишлайди.

Мухбир: Кейинги пайтда Президентимизнинг шаҳсан ташаббуслари, қамқорликлари оқибатида мамлакатимиз халқларининг маънавиятини юксалтиришга катта эътибор берилаяпти. Бундан яхши хабардорсизлар.

Ота-оналарингиз, ўқувчиларингиз Сизларнинг билимдон, айни пайтда маънавияти бой инсонлар бўлиб камол топишларингизни орзу қиласизлар. Жамият ҳудди шундай ният билан келажакимизга умид боқлаб турибди.

Маънавият деганда, шунинг муносибисизлар? Д. Нурмухаммедова: Биз маънавият деганда, халқимизнинг миллий урф-одатларининг тикланиши, одамларнинг уларга булган ҳурмати тушунамиз.

Р. Файзиева: Яна маънавият деганда, Ўзбекистонимизнинг қадимий тарихини ўрганиш, миллиятимизнинг буюк алломаларини билиш...

О. Юсупов: Ота-боболаримиз амалга оширган ишларини ҳам билишимиз керак... Сўнги сўз ўрнида: таллаган мутахассисликларини буйича эркин, ҳар томонлама фикрлаб, уни изохлай оладиган ўқувчилар билан суҳбатимиз узоқ давом этди. Уларга чин дилдан ҳавасинг келди.

Бундан қарий ярим аер муқаддам академик шоир Гафур Ғулум ёшларга қарата: Сиз элдан юлдизни олмоқ бўласиз, Мен нечун елкамингизни тугиб бермайингиз? — деганда. Буюк қалбнинг қулуг нияти бор бўю бастини намоян бўлмоқда. Янги тарихимизнинг. Наврузга монанд айни кунларининг ёш инқиллари адолатли, овоз ваган, жамият ардоғи, дамуқрибди дунё тарихимизнинг кенг йўллари қириб борғайлар, иншооллоқ.

Мухтарам УЛУҒОВА.

ҚОВЛИ ТҮЙЛАРИ

Метронинг «Беруний» бекати енидан — Фаробий кучасидан утган булсангиз сезандирсиз: бу ерда жуда кичика муддатда қўрқам уй-жойлар мавзеси пайдо бўлди. Г. Иштин кутарилаётган бу бинолар кун сайин чирой очмоқда. Қурилиш ишлари келчаю-кундуз жадал бажариломоқда.

— Эътибор қилинг, бу уйлариинг барчаси жуда тез суръатларда барпо этиляпти, — дейди бош қудратчи 12-қурилиш трестига қарашли 2-кучма механик запылашган жамланмиши бошиси Комилжон Каримов. — Сабаблари: бажарилган иш учун буюртмачи — «Тошкент-уй-жойжамгармабанки» вақтида маблаг уқтазиб беряпти, бинокорлик айёлари таъминотида узилтиш бўлмаётр. Шу боис жомоамиз аъзолари ҳар доимидан ҳам унумли ишламоқда.

— Куп йиллардан буюн уй-жой шароитини яхшилаш илинжида юрган эдик, — дейди мактаб муаллими Жамила Далабовева. — Аммо қўлимизга кичика эди. Бахтимизга банк очилди. Унинг облигациясини сотиб оқиди. Биз олаётган уй қийматининг 50 фоизини давлат гулайдиган бўлди. Иморотни жуда тезда қуриб беришди. Насиб этса яқин кунларда узи туйин уқтазамиз.

«Тошкентуй-жойжамгармабанк» орқали шаҳаримизнинг «Қақлар дустлини», Хувийдо қуварлари, Чилонзор, Миробод, Юнусобод туманларида ҳам янги тариқда қўшб уй-жойлар қуриломоқда. Шу йилнинг узида икки мингдан зиёд тошкентликлар янги турар жойларга эга булади.

К. АХМЕДОВ

ТАРИХИМИЗНИНГ НАВРУЗИ ЧЕЧАКЛАРИ

ҳақиқатан Ватанга сидқидилдан хизмат қилиш ниятидадилар экан... ўзининг шахсий манфаатини биринчи ўринга қўйдилар ҳам учрайдими?

Б. Ахмедов: Менмича, фақат ўз манфаатини ўйлайдилар йўқ... бунинг ҳам тушуниш керак. Биров талбиркор бўлишни, биров банкчи бўлишни истайди. Талбиркор бўлганда ҳам фақат ўзининг бройишини эмас, халққа зарур булган мақсулотларни қўпайтиришни ўйлайди. Шунинг учун қўпчиликка хизмат қилиб, бундан ўзи ҳам манфаатдор булган ҳамма замонарлар хурматли кишилар саналган.

Мухбир: Иқтисодиёт, банк соҳасида ишловчилар учун адолатига ошнолик нима беради?

Б. Ахмедов: Соҳаси қандай бўлишидан қатъий назар, жамиятга ўз фаолияти билан хурмат топиши учун инсон муомала маданиятини ҳам эгаллаши керак. Бу борада энг катта устоз адабиёт бўлиши мумкин. Узим буюк боболаримиз Алишер Навоий, Мирзо Бобур асарларини уқиб, ўрганишда жуда ҳам қизиқаман.

Мухбир: Сизлар фақат мактаб синф хоналарида дарс ўтасизларми ёки амалий жараён билан таълимасизларми?

Г. Файзиева: Банкларда ҳам бўламиз. Масалан, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки мутахассисларининг иш фаолияти билан танишганимиз. Бу банк энг замонавий технология билан жиҳозланган, чет эл банкларидан қолишмайди.

О. Юсупов: Бизини ана шу банк ҳомиликка олган. У синфимизни банкларга саёхатга таклиф қилиб турди. Мана шундай саёхатлар пайтида маҳаллий банкларининг чет эл банкла-

топаётган бўлишлари мумкин. Лекин бундай ҳаёт ўқичи. Чунки мана юқоридеги, республикамизга жуда қўшб сармоюдорлар келишяпти. Ҳар хил қўшма корхоналар очилаяпти. Ҳозир бозорларда қўпчилик чет эллардан келтирилган молларнинг устига қўшма нарх қўйиб сотиш билан шуғулланыапти. Янги-янги корхоналар мақсулоти бозорларини тулдирган сайин, олиб-сотарликка ўз-ўзидан эҳтиж қолмайди. Чет элдан мақсулот келтириш ҳам фойда бермайди.

Б. Ахмедов: Шунда банк мутахассислари фаолиятига эҳтиж қўнган-қўнган ортиб боради. Бутунгиз кўннинг, иқтисодиётимиз тараққиётининг талаби шу: чет эллик сармоюдорларни республикамизга қанча қўп жалб қилсак, қўшма корхоналар сонини шунча ортади. Бу сифати, арзон, турли-туман мақсулотларнинг қўллаб-ишлаб чиқарилишига олиб келади.

Мухбир: Келажакка ҳаёлан сарҳат қилиб кўр-майимизми? Қамияча чет элдан келиб, бизнинг иқтисодиётимизни кўтаришга ердан беришмайди-ку! Қолаверса, чет элликлар учун ҳам биринчи қадамда ўз манфаатларини устуи туради. Узимизда ҳам имкониятлар, иқтидорлар, қанда катта моддий сармоюлар бўлан одамлар етишб чиқайлар...

Б. Ахмедов: Бу ҳақда қўп ўйлайман. Худо хоҳласа, уимиздан ҳам катта сармоюдорлар, моддий томондан қабулват одамлар етишб чиқар. Шунда иқтисодиётимиз кескин суръатлар билан усиб, ривожлангани сайин, бизнинг иқтидорли мутахассисларимиз ҳам Қўшма Штатларга, Японияга бориб, уларнинг иқтисодиё-

ти билан муносабати, операциаларини ўрганамиз. Б. Ахмедов: Утгақ йили мактабни битирган ақаларимиз, опаларимиз — мана шу банк синфининг биринчи қадирдоғлари — эзи татлим пайтида бир ой мобайнида банкда ишлашди, уларни ҳақиқий банкчилардай ҳис қилишди. Лекин биз банкда ишламаган бўлсак ҳам тез-тез бориб тураман. Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкда, республика банк ва моллия марказида қўрилганларимиз, олган назарий билимларимизни муштақамлашга ердан беради.

Мухбир: Таллаган йўлингиз уқиб, ўрганиш борасида жадидиёт, катта меҳнат, изаниш талаб қилади. Тегибдиларингиз ичидан, ҳаттоки сизлардан кичкиналар орасида ҳам бозорга аралишиб кетганлар жуда кўп. Кимлар майда савдо билан, кимлар... Хуллас, улар алақачон пул топа бошлаганлар...

О. Юсупов: Мен фикрингизни ақламан. Ушундай ишлар ҳозир ҳақиқатан ҳам яхши яшаётган, мумай пул

тини яна ҳам юксалтиришга ердан берсалар, ажабмас. Д. Нурмухаммедова: Орузта айб йўқ, дейишди. Ҳозир банк лицей синфида уқитилган эканмиз, келажакда уш соҳасини яхши билган кадрлар сифатида чет мамлакатларда ҳам Ўзбекистонимизнинг қанчалар буюк давлат эканлигини курсатганимиз келадди.

Мухбир: Энди... чет элда ўз Ватани шарафини юксалтириш учун маълум бир соҳанинг мутахассиси бўлишингизни узи камал қилади. Ўзбекистоннинг муносив фарзанди бўлиш учун қандай фазилатларини инсон ўзида мужассамлаштириши керак, деб ўйлайсизлар?

Д. Нурмухаммедова: «Ҳадис»ларда ҳам «Ватанни севмоқ иймондандир!» — деб айтилган. Мен истардимки, Ўзбекистон фарзандлари қаерда бўлсалар, Ватанга юксак муҳаббат, эътиқоди билан ажралиб туришлар.

О. Юсупов: Ҳалоллик, поклик бизни қўллаб-қувватлайди.

Г. Файзиева: Яхши фазилатларга эга одам ҳар жиҳатдан яхши мутахассис бўлиши мумкин. Ҳалол, пок одам узи ишда елгон, айдон бўлишига йўл қўймайди. Шунингдек, Ватани номига доғ туширишни узига ор деб билган мутахассис ҳам қаерда бўлмасин, виждонан ишлайди.

Мухбир: Кейинги пайтда Президентимизнинг шаҳсан ташаббуслари, қамқорликлари оқибатида мамлакатимиз халқларининг маънавиятини юксалтиришга катта эътибор берилаяпти. Бундан яхши хабардорсизлар.

ТАРАДДУД

Пойтахтнинг Сирғали туманида ҳам Навруз байрамига таёргарлик ишлари қизғин. Байрам кунлари туман аҳолиси янги истирожат боғига эга булади.

Навруз азалдан ешариш, поклашиш фасли бўлиши билан бирга, умумхалқ ҳашари ҳамдир. Шу боис туманда кенг куламда шанбаликлар уюштирилмоқда. Шу кунгача умумхалқ ҳашарида мактаб, боғча, корхона ва ташкилотлардан 2500 киши иштирок этди. 32 та машина ва бульдозер ҳашарчиларга ерлагма келди.

12,4 гектар гулзорлар тартибга келтирилди, сугориш поҳобчалари чиққилардан тозаланди. 250 тул дарахларга шакл берилди. Янги истирожат боғига 115 тул урғу қучати, А. Аҳматовга қучасига 75 тул чинор еқилди.

Тумандати маъжуд 31 та маҳаллада байрам қоддиёнари уқтазилиб, лопшоқонларга сумалаклар қайнайди. Эҳтижман оилалар, ёлғиз қариялар, ногиронлардан хабар олиниб, уларга мурувват ерлами қўрсатилади. Амалга ошириляётган барча тадбирларда туман «Қамолот», «Маҳалла», «Соғлом авлод учун» жамгармалари, Қизил Ярим ой жамияти ҳамда хотин-қизлар қўмитасининг хизматлари катта бўлмоқда. Навруз туман аҳолисига олам-олам қўнуб, файзу тароват, қў-барак а олиб келиши шубҳасиз.

Г. Холбекова.

ТАЛАБА УЛАРГА СУЯНАДИ

Автобуста ишга кетаятган ҳолимимизни, икки аснинг суҳбати узига жалб этибди. Эмишкчи: «Тўқмачилар тайёрлайдиган институт талабаларга бор имконият яратилган. Ҳар ойда қўшимча стипендиялар берилди. Талаба халқи борки, институт раҳбарияти талабани жон-удили билан яхши қўришади. Етоқхоналарни айтмайсизми, ҳаммаси саранжом-саршита. Телефон йўқлигини айтмасангиз, палон пулли меҳмонхонадан ҳеч қандай фарқи йўқ...»

Тўғри, галдан кура миш-мишининг даввоғи кўп булади. Бизни ҳам аёллар гани Тошкент тўқмачилик ва енгил саноат институтини «Қамолот» жамгармаси жоматчилик маркази раисининг 1-муовини Хусниддин Умаров билан мулоқотга уқлади.

Хусниддин ака, Навруз — янги йил арафасида турбимиз. Демак, қилинаётган ишларни яна бир бор сарҳисоб қилишга туғри келди.

— Қилинаётган ишлар кўп. Тилагим уша ишлар фақат юртимиз мустақиллигига, «Қамолот» жамгармаси аъзоларининг яхши кунларига хизмат қилисин.

Халқимиз суйган байрам — Наврузга таёргарликни институт атрофи ободончилиқдан бошлади. Қалимдан ота-боболаримиз бу байрамни уза-қача шўлу хуррамлик билан нишонлаганлар. Навруз — нафақат байрам, балки қулуг кун ҳисобланади. Яхши ниятда экин еқлади, қучат уқтазилади. Доғқозонларда баҳорнинг илк дарақисини майса соғиниб, сумалак сайли уқтазилади. Тўқмачилик институти талабалари эса бутун ўзбекистонликларни байрам кунлари уқтазиладиган «Навруз-97» факультетларро танловга ва ҳар бир етоқхонада пиширилган сумалак танавулуга таклиф этади.

Лайло КАРИМОВА, «Ўзбекистон» муҳбири.

ОРЗИКИБ КУТДИК

Навруз-умумхалқ байрами арафасида барча соҳаларда иш қайнайди. «Қамолот» жамгармаси Тошкент шаҳар бўлимидинг раиси Муқаддам Раёуллова шундай ҳикоя қилади: — Ешлик даврини мен баҳор фаслига қислагим келди. Сабоби унинг жуққонлиги, мафтуноқлиги бўлса керак. Биз эса ана шу вақиларни жамиятимизнинг энг етуқ, қомил инсон бўлиб етишишларида ҳисса қўнишни мақсад қилиб қўйганимиз.

Агар эътибор берган булсангиз, ҳозирги туб бурилиш-иқтисодий ислохотлар жараёнининг қай бир жаҳасини олманг, энг аввало қўнғиз шўжовли ешларга тушди.

Шунинг учун ҳам бўлимиз ўз ишнини Республика «Маънавият ва маърифат» жоматчилик марказининг шаҳар бўлими, «Олтин мерос», «Маҳалла», «Қизил ярим ой» каби жамгарма та шкилотлар, шаҳар хотин-қизлар қўмитаси билан ҳамжиҳатликда, ҳамкорликда олиб бормоқда. Биргаликда қўшма дастурлар тузганимиз.

Мазлумки, бу йил инсон манфаатлари йили деб эълон қилинди. Амалга ошириляётган ишларимиз ва умуман бор диққат-эътиборимизни ешлар манфаатларига қараташга интилоқдамиз. Навруз байрами арафасида пойтахтимизнинг Акмал Икромов, Чилонзор, Собир Раҳимов, Шайхонхатун ту-

АНЪАНА ДАВОМ ЭТАДИ

Улкамизга Навруз қириб келаяпти. Сир эмаски, яқин-яқинда Навруз айрим-бир томонидан диний байрам сифатида қораланган, унинг халқимиз томонидан нишониланишга йўл қўйилмас эди. Ва низоқ ҳақиқат қарор тоғди. Наврузни халқимиз миллий байрам сифатида катта таъанавулар билан нишониб келмоқда. Шу уриқда сезамий шойрмиз Абдулла Ориповнинг:

Сен били кечирини, эй Наврузимиз, Гафатда чачинди у кун қўнми, Юлғизга шатавоқ тортиб юборди, Шўрвиста босамиз эди уимиз.

детаг сепрларини уқитида у кишининг нақар ҳақ эканлигига имон келтирсангиз киши.

Хошимжон ДҮЛМОНОВ, «Қамолот» жамгармаси Наманган вилояти бўлими раисининг ўринбосари.

Сухбатни Нозима ИСЛОМОВА ёзиб олди.

БАХМАИ БУМАИ

КУШ ШОДИЁНА

Баҳор айёми сулув келишмакка ўхшайди. Наврузи олам арафасида Тошкент шаҳридаги «Навруз» никоҳ уйига келиб кетаётган бўлгани келиш-куёвлар шодлигининг чек-чегараси йўқ. Шўх-шодон келатган йилга ва қисни суҳбатга торталми:

— Узингизни таништирсангиз... — Донёр Акбархўжаев буламан. Навруз кунини никоҳдан ўтказдим. Бунинг узига ҳос рамзий маъносига бор албатта. Дилдорлар билан умримиз ҳамма баҳордек бугунликда, меҳр-муҳаббат билан тушиб тошиб утишини жула-жула хоҳлардим. Фақат менинг эмас, ота-оналаримиз, қариндош-уруғларимиз ҳам туйимизни шундай ажиб бир дамларда утишини истаётган эди. Ниятимизга етдик.

Густандин Имомхонов ҳамда Дилобар Муталова:

— Навруз энг гузал ва мафтункор байрам. Биз туйимизни атайин шу шодона арафасида ўтказаямиз. Кексаларнинг айтишларича бу кун хосиятли булар экан.

Муҳиддин Асомиддинов:

— Бир ойлар чамаси аввал Наргизхон Тухтаев билан бирга келди мана шу никоҳ уйига ариза топширган эдик. Навруз байрами арафасида никоҳдан ўтамиз, деб сира уйламаганим. Аммо бу халқимизга келмаган эди. Иш, ўқиб дегандек. Лекин ана шу маросим айна улуг айём қўларига турти келиб қолганига рости жула севадим. Бу ҳам менинг омадим бўлса керакда.

Зумрадхон Акрамуева, «Навруз» никоҳ уйининг директори субҳатимизга қўшилдилар: — Байрам кунларида 30 дан ортиқ ешларимизни никоҳдан ўтказишни режалаштирганмиз. Бу киши қалбига узгача шуқу, бахтирлик бахш этиди. Мана Наврузи оламга ҳам соғ-омон этиб келдик. Халқимизнинг яхши кўнлари ҳали олдида!

Фурсатдан фойдаланиб, ешларимизни Навруз айёми билан чин юракдан табриқлаймиз. Йилнинг кизларимиз мустақил ҳаётга қадам қўяр эканлар, уларга катта муҳаббат ва савимият тилаб қолаймиз.

Назокат

АНВАР ВА РАЪНО

ҚИССАСИ

Ўзбек давлат академик драма театрида Абдулла Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи асосида қўйилган спектакль ўзбекистоннинг қон-қонига, жон-жонига сингиб кетган асарнинг нақ юрагини сахна санъати воситалари ила ифода эта олган деб ўйлаймиз. Режиссерлар Турғун Азизов ва Мунаввара Абдуллаева сахналаштираган ушбу спектаклда ҳар бир актёр ўз қиёфасига эга, бадий баркамол, томошбин хотирасида муҳрланиб қолган сахнавий характерлар яратганким, улар Абдулла Қодирий юксак маҳорат билан акс эттирган тарихий давр муҳитини тўла жонлангана олганлар. Анвар, Раънодек юксак фазилатли инсонларни туйиб, вояга етказган тарихий давр муҳитини тўла жонлангана олганлар. Анвар, Раънодек юксак фазилатли инсонларни туйиб, вояга етказган тарихий давр муҳитини тўла жонлангана олганлар.

Бехзод Муҳаммадқаримов (Анвар) ва Мадина Мухторова (Раъно)лар яратган сахнавий қиёфалар Академик театр ижодий йўлида улкан воқеалар бўлди Анвар ва Раъно қиёфаларига назар ташлаб, театр сахнасида томошабинларни хайратга солган тақдирлар орасида анъанавий боғланиш изларини пайқаб, шу билан бирга Алишер Навоий ва Гули орасидаги муносабатларни, улар табиатидаги шериятта мойилликни ҳам ёдга келтириш мумкин. Анварнинг: «Агар Фарҳоднинг Ширин, бўлса Мажнунларнинг Лайлоси, Насиб ўлмиш менга гулшан арогуларнинг Раъноси» деган битигига Раънонинг дарҳол қуйма жавоби: «Агар ор этса Лайли ҳақлидир, Қайсининг жунунидин Не бахт Раъно харидоринг талаб аҳлининг Мирзоси» ўзининг ички эҳтирослиқуввати билан, поэтик оҳангдорлиги билан беҳтиёр ҳофиз Шероийнинг машҳур шоҳ сатрларини ёдга солади. Бехзод ва Мадинанинг бу спектаклдаги профессионал ижодий ютуқлари - энг оғир дамларда ҳам ўз қаҳрамонларининг ички ҳўшқин ҳиссийларини, кечинмаларнинг метёрдан чиқариб

юбормай, хайратомуз драматизмини намоён қила билшларидилар. Спектаклда қатор сержило образлар тизими мавжуд. Айниқса, истеъдодли артист Гайбулло Ҳожиев яратган Солиҳ Маҳдум образини ижрочининггина эмас, балки спектаклнинг кашфиёти дейишга аризуликдир. Солиҳ Маҳдум - Гайбулло Ҳожиевнинг барча ўқувчи, томошабинларга маълум «хабба...» си, ички дунёсини, унинг бутун кечинмаларини ифода қилувчи юриштирилари, хатти-ҳаракатлари, юз-кўзининг ифода воситалари ниҳоятда характерлидир.

Эпизодик хусусиятга эга Сафар бўчи образи ҳам спектаклнинг ижобий муваффақиятларидан бири. Спектаклнинг яхлит ўзини Абдулла Қодирий романининг сахнавий инъикоси деб ишонч билан айтиш мумкин. Инсценировка муаллифи Эркин Хўшвақтов сахналар яратишда театр санъатининг ўзига хос табиатини ёдга тутган ҳолда тўла-тўқис Абдулла Қодирий ижодига суйанган. Саҳнавий сюжет кечувиди ҳам воқеаларнинг романдига монанд оқимиға амал қилган. Бироқ, шуни таъкидлаш лозимки, асарнинг сахнавийлик сирин - асли романнинг ўзиди.

Роман саҳифаларини драматик ҳолатларга бой манзаралар ташкил қилади. Гуё романдиға воқеалар ва қаҳрамонларнинг ўзлари театр сахнасиға интилаётгандай. Ҳамза номли театрнинг буюк санъаткорлари анъанасига лойиқ тарзда яратилган, ижрочиликнинг ажиб намуналаридан деса аризулик яна бир образ - Абдурахмон домла қиёфаси (артист Елдор Сайтсам, хатти-ҳаракатлари орқали, ҳар боқиши, сермазмун сахнавий паузалари, туйфайли романдиға Абдурахмон домлани салобатли, йирик характерли, ўта хавфли шахс сифатида гавдалангана олган. Миносол тариқасида, қўшмачи Гулшан билан бир-икки дақиқада ўтадиган сахнани эслаш кифоя. «Солиҳ Маҳдум қизимни хонга мактасин деб олтин бериб юборди» - дер экан, Гулшаннинг «Чиндамми?» деган гапига, «Тепамда худо турибди» деб жавоб берганда Абдурахмон домла (Саъдиев)даги совуққонлик, сирдан самимийлик кишини лол қолди-

ради. Гулшан чиқиб кетган, ёлғиз қолган Абдурахмон домла: «Раънонинг бахти очилсин!» - деб юзига фотиҳа тортиши яна ҳам даҳшатли. Меҳробдан чиққан бу чаён инсон ҳалокати учун бамайлихотир фотиҳа тортади, аксинча, асл имон-этиқоли Солиҳ Маҳдумнинг эса хон совчилари ўқиган фотиҳага мажбуран қўтарилган қўллари муаллақ қолади!

Умуман, асарда сахнавий кашфиётлар, контракт услубида ҳал этилиб асосий бадий режаға хизмат қиладиган ечимлар мўл. «Гап шундаки», деб ёзади таниқли адабиётшунос М. Қўшчонов, Абдулла Қодирий ижодига бағишланган «Ўзбекининг ўзлиги» китобида, Анвар образи ўзининг бутун мазмунини, тақдирининг маъноси билан ўзи яшаган замонни инкор қилса ҳам ўзи бевосита инкор қилувчи ҳам эмас, исёнкор ҳам эмас». Спектаклдаги Анвар бутун турмуш тарзи, хатти-ҳаракатлари билан замонни инкор қилмайди, балки унга қарши фаол қаршилик кўрсатади. Табиата ҳар қандай адолатсизликка қарши бош кўтаришга тайёр одам сифатида намоён бўлади. Бу мулоҳазаларни асар ва спектакль орасида тафовут борлигини айтиш учун эмас, балки спектакль режиссерлари Абдулла Қодирий романининг сахнавий талқинига ижодкорона, мустақил ёндоша билганликларини таъкидлаш учун келтирилган.

Режиссерлар ўзбек миллий маънавиятининг азим чинори бўлмиш Абдулла Қодирий ижодиётиға нисбатан чуқур ҳурмат ва эҳтиромларини ҳам намоиш этганлар. Спектакль бадий ечимининг индальдоси сифатида, ўз асарларини қоронғулик фонидиға сахна ўртасида Абдулла Қодирийнинг нурулини турган улкан сиймоси билан бошлаб, яна шу нурули сиймо билан якунлашларининг ўзиёқ буни аниқ-равшан кўрсатиб турибди.

Тоҳир ИСЛОМОВ, санъатшунослик факультети номзоди.

Абдулла Қодирий номидаги давлат микрофонида номзодлар

СИЗ КУТГАН КУН

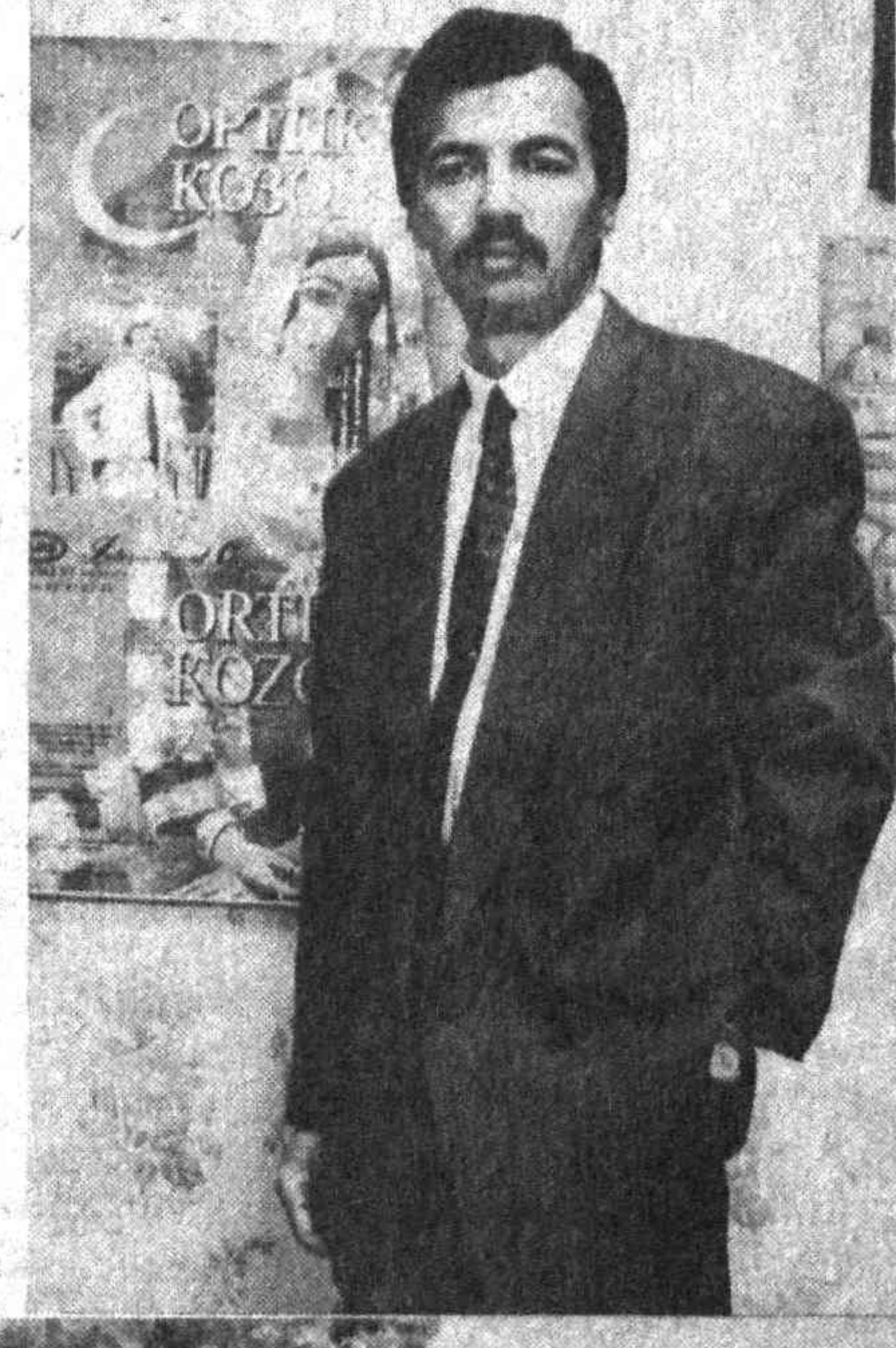
(Рассом Ортиқали Қоқоқов ижодхонасидан қайтмаган кейинги ўйлар)

Она учун боланинг катта-кичиклиги, оқ-у қоралиги билинмайди. Аммо одамзод учун яхши ва ёмоннинг ўрни бўлакча. Хаттоки улчаб берган кунларинида оддий ва байрам кунига ажратамиз. Вақти келади. Биз белгиланганимиз аҳамиятсиз куннинг бир сонияси ҳам энтикиб кутганимиз байрамдан-да қадрлироқ, мазмунлироқ ўтади. Она зурриёдининг фақат яхши кунларини ўйлаб бағриға босади, катта қилади, ҳеч қачон ёмонлиги ҳақида ўйламайди. Рассом эса яратётган боланинг бағрида ёмонликни, ваҳшийликни ҳам акс эттиради. У боланининг эртанги тақдирига қўқув билан қарайди. «Мухлисларға ёқадими ёки йўқми...»

Ижодкор учун байрамдан кунлар куп, байрамға татийдиган. Унинг йиллаб қийналиб яратган асари ўз юрагини топса, ўша кун унинг ҳаёти қизил рангға бўялади. Мен кўпдан буён ишларини кузатиб, бир муҳлисасиға айланган Ортиқали Қоқоқовнинг ижодхонасидан мажнуний кайфиятсиз чиқмоқлик мумкин эмасдай. Унинг ҳар бир асари юракни қўл қилади. Осмонға яқинроқ ўрнашган ижодхонаға кирганингизда сиз интиқиб кутган кўшингизни толасиз. Бу ерға баҳор илқ гулларини алпақачонлар илқиб кетган. Навруз кайфиятлари ҳам... Мана «Навруз» картинаси, тўғрироғи, Ватан мадҳияси. Унда уч аёл тасвирли бор. Учовинингиде бошида тоғора, биринчи ва учинчи аёл тоғорасида баҳор ёмғиринида унган майса, уртанчасиники эса бум-бум. Бум-бум тоғора кўтарган аёлнинг қалбига ёруғ кунға умид бор, аммо кўзлар боғлиқ. Навруздан дарақчи бўлган Бинафшанинг кўтловини эшитгани қўлоқлар бекик. Биринчи аёл - утмиш. Иккинчиси тоғораси бўш аёл боқинлик сабаб ўзлтирдан айрилган - кечаги кун. Учинчи аёл - ёшгина қизалоқ-бугунги кун. Яшилликка уранган замин эса - ҳақиқат. Замонлар ўтаверади, ҳамма нарсадан айрилсада, аммо халқ ўз эркини бир кун келиб қўлга олади.

Байрам садолари. Ундаги тасвирлар сиз соғинган онангизни, болалигингизни, дунёдаги энг катта Ватан ҳисоблаганингиз - қишлоқни, унинг одамларини ёдға солади. Аравакаш аёлнинг қадди тик, мағруб, олдиндаги йўлдан ишончи катта. Аравада ўтирган аёллар эса най-у, допрада хотиралар ҳақидами, келажак ҳақидами бир куй чапмоқда. Аммо борлиққа бераётган акс-садоси байрам садоларига ўхшайди. Ортиқали Қоқоқовнинг асарларини снччиқлаб қаралса у ерда асосий ўринда аёл тинсони кўрилади. Бу бежиз эмас. Зеро, ҳаётни бор қилувчи ҳам, йўқ қилувчи ҳам ўша аёл-да.

Пайпо, «Туркистон» муҳбири

БОДОМ ТУМАНИ

ДЕНОВ ТУМАНИДАГИ БОБУР НОМЛИ ЖАМОА ХўЖАЛИГИ БОШҚАРУВИ РАИСИНИНГ МУОВИНИ АББОСМАЛИК ҲАСАНОВ БИЛАН «ТУРКИСТОН» МУХБИРИНИНГ ТЕЛЕФОН ОРҚАМИ МУЛОҚОТИ

Тошпирик қатъий бўлди: «Зудлик билан Сурхондарёдан Навруз байрамига тайергарлик ҳақида репортаж беринг!»

Хонада ўтирганлар сергак тортишди. Кимдир телефон гушарига қўл чузди. Узоқ уринишлардан сунг нариги томондан: «Камолот» жавоб бермайтми деган овоз эшитилди.

— Илтимос, синглим, истаган қорхона еки жамоа хўжалигини улаб беринг! Яна жимжитлик... Ва никоҳат нариги томондан «Бобур колхоз» деган буғиқ, дуриллоқ овоз эшитилди.

— Ассалому алайкум, Раис бормиялар? — дастлабки савол шу бўлди. — Ким бу? Раис мажлиста кетган, идоратга кечкурун келади... — Тошкентдан, «Туркистон» газетасидан безовта қилангиз.

Нимадир қитиради, «дуг, дуг» деган овоз келди. Бу томондагилар телефон гушарига маҳкамрок

ёпишди: «Алло, алло!» У томондаги суҳбатдошнинг овози раволашди: — Эй, бормисиз ошна! Бизларни ҳам йўқлайдиганлар буларкан-ку! Мен раис муовини Аббосмалик Ҳасановман. Хўш хизмат?! — Бу томондаги суҳбатдош хорғин жидмайди. Мати кучирувчи аёл айтыладиган гапларини ёзишга шайланди... — Аббосхон ака, айёмларингиз муборак бўлсин! Деновда бодом гуллагандир... Шу, хўжалик ешларининг Навруз байрами арафасида қилаётган ишлари ҳақида гапириб берсангиз.

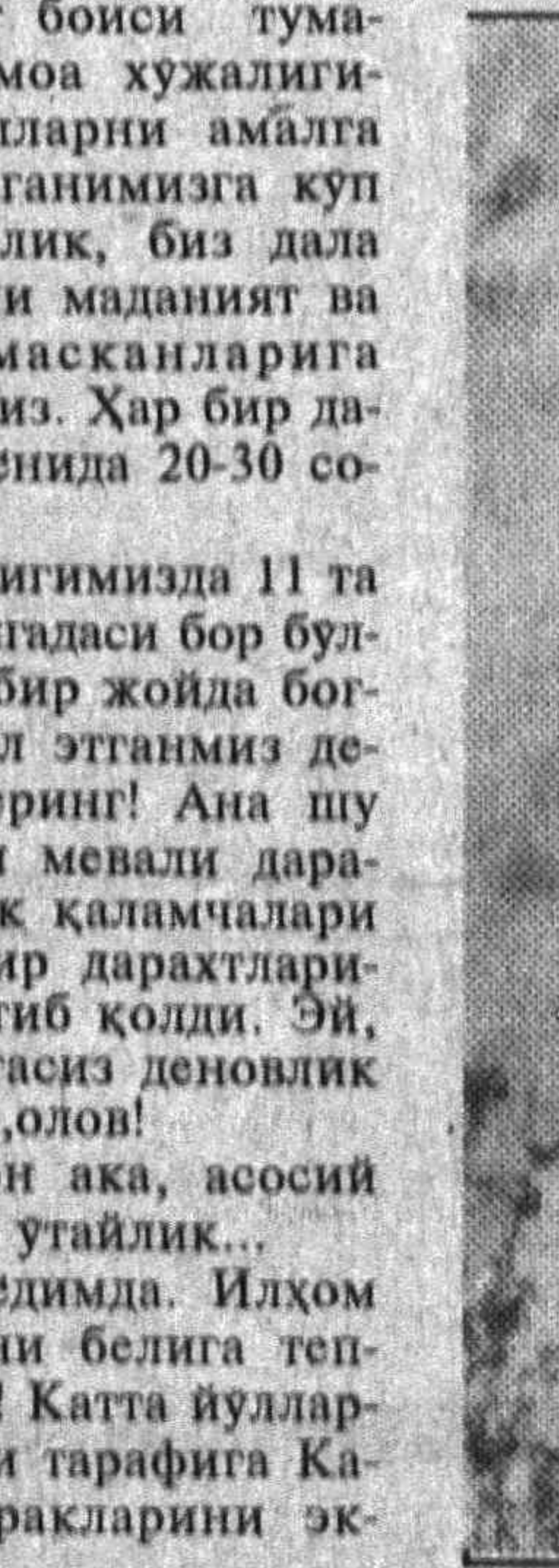
— Ешлар жула дадил бўлади-да, ука! Бир тупканинг тағида юрган бизларни излаб топибсизми, балки, сизларга! — Бу томондаги суҳбатдош сабрсизланди. Ахир дам гапимат. Телефонда сузлашшининг ҳар дақиқаси улуға чақилди. Дадиллиги нимаси?! Ҳасанов ҳам вазиятни тушунди чоғи, равон, дон-донна қилиб гап бошлади: — Республика «Камолот» жамгармасининг «Ватанимизни боғу-роғларга айлан-

тирамиз!» ташаббуси Бобур номли жамоа хўжалиги ешларини ҳам руслангандир юборди. Ростини айтсам, бу ташаббус аслида биздан чиқса бўлардику, майли, эзгуликнинг кечи йўқ. Бундай дейишимнинг бониси туманимизда, жамоа хўжалигимизда бу ишларни амалга ошира бошлаганимизға куп бўлди. Айттайлик, биз дала шийпонларини маданият ва маърифат масканларига айлантирганмиз. Ҳар бир дала шийпони енида 20-30 сотих ери бор.

Агар хўжалигимизда 11 та далачилик бригадаси бор бўлса, демак ун бир жойда боғроғлар ташкил этганмиз деса, ишонганим! Ана шу ерларға турли мевади дарахлар ва терак қаламчалари экилган. Ҳозир дарахларимиз узини туйиб қолди. Эй, нимасини айтасиз деновлик ешлар оловда, оло!

— Аббосхон ака, асосий мақсадға ҳам утайлик... — Ҳа, ҳа едимда. Илҳом келганда гапни белига тепманг-да, жура! Катта йуларнинг ҳар икки тарафига Калифорния теракларини эк-

канмиз. 400 мингдан зиёд ана шундай тераклар Катта ўзбек тракти, Сариевси, Узуң туманларига олиб борадиган йуларнинг ҳар икки томонига экилган. Қўриб, ҳавас

қиласиз. 1995 йилнинг эрта баҳориди Хужажкул Эшонкулов бошчилик қилётган бригада ешлари 30 гектар ерда янги мевазор боғ ташкил этишди. Хўжалигимиз ешларининг етакчиси Камолдин Адиевни танийсизми? Йўқ, дейсизми, аттан! Вақт топиб, бир келинг, ҳаммасини ўз кўзингиз билан кура-сиз. Камолдин жула серҳаракат, ташаббускор йигит. Қани энди ана шундай ешлар купроқ бўлса...

Биолобториямиз ишлаб турибди. Гапла планини 130 фонизга, пахтани эса, 94,5 фонизға уддаладик. Бу йилги режаларимиз чакки эмас. Пахта ҳосилдорлигини 35 центнерға, галлини эса 36 центнерға етказишни мулжаллаб турибмиз. Бунинг учун бор имкониётларни ишға солиш ҳаракатида юрибмиз. Дарвоқе, Навруз байрамига тайергарлик ҳақида сураган эдингиз. Раисимиз Одил Улугов ишбилармон, талбиркор еш раҳбарлардан. Ҳамма

Қўқлаш нафаси

ишни жамоа бошқаруви ҳайъати, оқсоқоллар билан кенгашиб қилади. Ҳарқалай кенгашиб, таланиб, тортишиб ишлангизми. Навруз кунини хўжалигимизда сумалак қиламиз, ош берамиз. Меҳнатда доғ тарагган кишиларға, уруш ва меҳнат фахрийларига, ҳам таъминланган ва куп болали оилаларға баҳоли қўлат ердам берамиз. Ишда илгор ешларни ҳам тақдирлаймиз. Шу кунини хўшовоз хонанда Эркин Шеров бошчилик қилётган «Замон» ансамбли хизмат қилади. «Хар тунинг қадр улубон, хар кунинг Навруз улсун!» деганларида ҳақ эканлар, улуг шонр бобомиз. Ҳалемай, деҳқонларимиз экин-тикин ишларига киришиб кетадилар. Хуллас, бош қаншиға ҳам қўл тегмай қолади. — Барака топинг, шонр бўлиб кетибсиз, — ҳазни қилган бўлди бу томондагилар. — Асл шонр ҳам узимиз, укажон! Ҳарқалай доврқўли шонр бўлмасамда, шонр ҳам езиб тураман. Сазангиз ўласинг, битта шонр ўқиб бераман: ҚҲЕШ БОР ЧИДИК, қани адираарға Адраарда қўлар бор. Биз искасак чечаклар бор. Биз узажак гулар бор. Келаккоғли, ўрмонларға ўрмонларда ўлан бор.

Биз ёқтирган мевалар, — Шафтоли, олма аюор. Туюдик, келгил, чаш малаарға Чашмаларда муглар бор. Биз чимокқа сувлар бор. Биз қуйлашға қуйлар бор. Мингил, қани, оқ тоғларға, Оқ тоғларда оқ тош бор. Биз куражак бултурлар бор. Биз қумажак Қудш бор. — Раҳмат! — Бирдан алоқа узилиб қолди. Алоқани қайта тиклашға бу томондагиларнинг барча уринишлари зос кетди. Шундай экан, зиммага катта масъулиятни олган ҳолда ушбу суҳбатни борича эътиборингизға ҳавола этишға журъат қилдик, мухтарам газетани Денов туманидаги Бобур номли жамоа хўжалиги ешларига эса, 1997—1998 йилларда маънавият йилида қилётган ишларига муваффақиятлар тиланиш бурчимиз деб ҳисоблаймиз. — Ҳарқалай, Деновда бодом гуллагани рўст гап. — Телефон бинида Шавкат КУЛИБОВ навбатчилик қилди.

Мунаввар кунлар Шукронаси

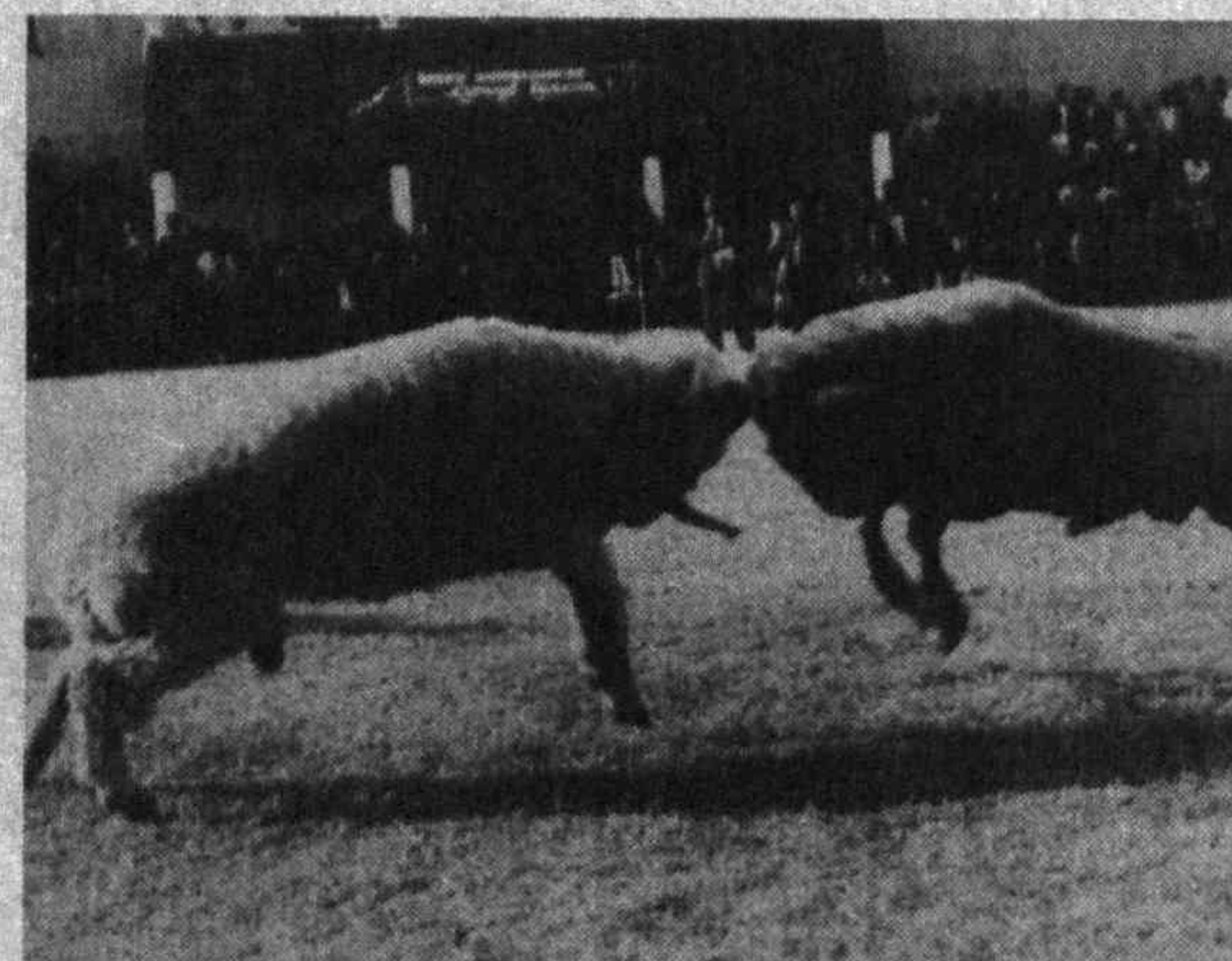
Мунаввар эришар, кўсимда бугун, Рўқим, ўзганиши тоғларга юбор. Меннинг ҳижронларга тўла бўлими, Тезроқ кўчонидаги яширин БАҲОР!

«БАЙРАМЛАРНИНГ ЭНГ ЗУРИ»

Юртимизнинг байрамлари кўп. Бир-биридан турфа, сержило. Аммо улар орасидаги қай бири энг яхши? Бу саволга Тошкентдаги Антонина Хлебущкина номдаги 22-Меҳрибонлик уйл кичкинтойлари бир хил жавоб бердилар:

ХАТЛАТЛАР

Суларинга эҳтиёт бўл, бошинг кетмасин, тилингни тийиб тут, у тубайли тишинг сиймасин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ЧЕМПИОНАТИ УЙНЛАРИ ТАРТИБИ

Table with columns for dates (1-тўр, 2-тўр, etc.), teams, and scores. Includes a section for 'ЎЗБЕКИСТОН КУБОГИ ВА ХАМКАРО УЙНЛАР'.

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОПОТ» ЖАМГАРМАСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ

ТАХРИРИЯТ: Кабулдан — 36-56-58, 33-95-97;

Муаллифлар фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқланishi мумкин.